

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

PROTOKÓŁ KONTROLI

**Świetlice Socjoterapeutycznej
„Nazaret” – dla dzieci
„Klub Gimnazjalisty” – dla młodzieży gimnazjalnej
ul. Stoleczna 5, 15-879 Białystok**

Białystok - luty – 2010

**Protokół kontroli kompleksowej Świetlicy Socjoterapeutycznej
„Nazaret” – dla dzieci „Klub Gimnazjalisty” – dla młodzieży gimnazjalnej**

Kontrolę przeprowadziły – Katarzyna Liedke - Charkiewicz – kierownik zespołu - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Marta Giermaniuk - inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniach 15 i 18 stycznia 2010r., na podstawie upoważnienia Nr 1 z dnia 12.01.2010r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Kontrolą objęto okres od 04.04.2008r. do dnia kontroli.

Tematem kontroli było przestrzeganie przez placówkę standardów w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2007r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455).

Standardy w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług spełniane przez placówki wsparcia dziennego określają: § 28; §29 ust. 4; § 32; §35; § 37 ust. 3; § 38; § 39 wyżej wymienionego rozporządzenia.

Wyjaśnień w toku kontroli udzielały:

1. **s. Jadwiga Kuniszewska** – kierownik placówki
2. **s. Anna Ziarko** – wychowawca, socjoterapeuta

Ustalenia kontroli

1. Organizacja placówki wsparcia dziennego.

Świetlica Socjoterapeutyczna „Nazaret” – dla dzieci, „Klub Gimnazjalisty” – dla młodzieży gimnazjalnej, prowadzona jest w Białymstoku przy ul. Stołecznej 5 przez Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny.

Placówka została wpisana do Rejestru placówek opiekuńczo - wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Podlaskiego 04.04.2008r. pod pozycją 29.

Placówka czynna jest 11 miesięcy w roku, w dni robocze, przez 5 godzin dziennie w czasie dogodnym dla podopiecznych i ich rodzin.

Podmiot prowadzący placówkę – Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny działa zgodnie z Konstytucjami Zgromadzenia, których Rozdział V – *Działalność apostolsko – misyjna zgromadzenia*, daje podstawę do działania w ramach placówki wsparcia dziennego, w celu wsparcia funkcji opiekuńczych rodziny pomagając dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego.

Placówka działa na podstawie Regulaminu przyjętego przez Zgromadzenie w dn. 26.03.2008r. Regulamin opracowany jest na podstawie nieaktualnych aktów prawnych. Nie jest określona dokumentacja jaką placówka ma prowadzić każdemu dziecku. Regulamin nie powołuje i nie określa zasad działalności stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Nie ma w nim mowy także o tym, iż placówka zapewnia przebywającym w niej dzieciom jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania.

– (akta kontroli str.23-34)

Dzieci uczęszczające do Świetlicy pochodzą z rodzin wielodzietnych, niepełnych, z problemem uzależnień, zagrożonych patologią i niedostosowanych społecznie, znajdujących się trudnej sytuacji ekonomicznej. Dzieci cierpiące z powodu straty kogoś bliskiego na skutek śmierci albo rozstania, zaniedbane oraz będące pod presją emocjonalną, mające kłopoty z nauką, problemy z przystosowaniem się do życia w danej społeczności, znęcające się nad innymi lub będące ofiarami nękania oraz takie, które nie radzą sobie z określonymi emocjami

Ilm July KJ

lub zachowaniami, z deficytami uwagi, nadpobudliwością psychoruchową i zaburzeniami lękowymi.

Dzieci zostały dobrane poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami, ze szkołami podstawowymi, w tym pedagogami szkolnymi, wychowawcami, Komisariatem Policji, kuratorami sądowymi, MOPR-em, Młodzieżowym Ośrodkiem Konsultacji i Terapii.

W placówce nie funkcjonuje samorząd.

Pomieszczenia do dyspozycji dzieci zlokalizowane są w podpiwniczeniu budynku oraz na parterze budynku:

w podpiwniczeniu budynku:

- pomieszczenie do odrabiania lekcji, w którym przeprowadzane są również zajęcia stolikowe i plastyczne,
- pomieszczenie - przytulisko, w którym znajdują się stanowiska komputerowe i sprzęt sportowy (gimnazjaliści)
- świetlica - pokój zabaw (szkoła podstawowa) wyposażony w gry, zabawki, książki
- aneks kuchenny,
- 2 toalety

na parterze budynku:

- duża sala świetlicowa do zabawy, wyposażoną w sprzęt audiowizualny,
- pokój rozmów

Podopieczni mogą korzystać z sali gimnastycznej pobliskiej szkoły podstawowej. Na terenie placówki funkcjonuje dobrze wyposażony plac zabaw dla dzieci, z którego podopieczni korzystają od wiosny do jesieni.

Kadrę placówki stanowią: kierownik, 3 wychowawców (zatrudnionych na pełnym etacie) w tym socjoterapeuta oraz psycholog i logopeda. Dane dotyczące kwalifikacji zawiera załącznik nr 1., pracownicy posiadają kwalifikacje do zajmowanych stanowisk, zgodne z § 37 ust. 3 oraz § 38 rozporządzenia.

Dzieci przebywające w placówce funkcjonują w 2 grupach:

- „Nazaret” – dla dzieci młodszych
- „Klub Gimnazjalisty” – dla uczniów gimnazjum.

Do „Nazaretu” uczęszcza aktualnie (stan na 15.01.2010r. – dzień kontroli) 22 dzieci (16 chłopców i 6 dziewczynek) w wieku od 7 do 12 lat. Grupa działa według następującego planu dnia:

- 13.00 – 14.00 – schodzenie się dzieci, zabawy indywidualne
- 14.00 – 15.00 – odrabianie lekcji, reedukacja
- 15.00 – 15.30 – podwieczorek
- 15.30 – 17.00 – zajęcia programowe
- 17.00 – 17.30 – podsumowanie dnia, zajęcia indywidualne
- 17.30 – 18.00 – zakończenie zajęć, sprzątanie

Do „Klubu Gimnazjalisty” uczęszcza aktualnie 14 dzieci (13 dziewcząt i 1 chłopiec) w wieku od 13 do 15 lat. Grupa działa według następującego planu dnia:

- 14.00 – 15.00 – schodzenie się dzieci, zabawy indywidualne
- 15.00 – 16.00 – odrabianie lekcji, reedukacja
- 16.00 – 16.30 – podwieczorek
- 16.30 – 18.00 – zajęcia programowe
- 18.00 – 18.30 – podsumowanie dnia, rozmowy grupowe
- 18.30 – 19.00 – zakończenie zajęć, sprzątanie

Ze wszystkich zajęć prowadzony jest każdej grupie osobno dziennik, w którym odnotowywany jest temat zajęć, krótki opis oraz zaznaczona obecność dzieci.

Liczba dzieci pozostających pod opieką jednego wychowawcy jest odpowiednia do potrzeb dzieci i rodzaju prowadzonych zajęć.

In Guly *27*

Każdemu dziecku przebywającemu w placówce wychowawcy i terapeuci prowadzą następującą dokumentację:

- Karta pobytu zawierająca informacje na temat znaczących dla dziecka wydarzeń w tym postępów w nauce, sytuacji rodzinnej, stanie zdrowia.
- Indywidualny program korekcyjny oraz w niektórych przypadkach stanowiący jego kontynuację indywidualny program terapeutyczny
- Kwestionariusz osobowy wychowanka
- Karta udziału dziecka w zajęciach specjalistycznych (socjoterapia, katecheza z arteterapią, zaj. logopedyczne)
- Deklaracja dotycząca uczęszczania na zajęcia podpisana przez rodziców lub opiekunów
- Karta kontaktów z rodziną
- Karta kontaktów ze szkołą i innymi placówkami

We wszystkich kartach wpisy dokonywane są na bieżąco średnio raz w miesiącu, a w niektórych, bardziej problematycznych przypadkach częściej. *Karta kontaktów ze szkołą(...)* zawiera wpisy dotyczące kontaktów z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół, wychowawcami, pracownikami socjalnymi z MOPR.

Indywidualne programy korekcyjne są szczegółowo opisanymi i w miarę potrzeb uzupełnianymi diagnozami pedagogicznymi, których efektem są wnioski dotyczące praktycznego oddziaływania i współpracy z wychowankiem. Diagnoza zawiera: informacje dotyczące uwarunkowań rodzinnych (na które składa się struktura rodziny – opis i charakterystyka członków oraz relacji między nimi; historia rodziny – ważne wydarzenia w rodzinie, proces oddziaływań na dziecko w rodzinie); informacje na temat funkcjonowania emocjonalnego (w tym podstawowych problemów emocjonalnych oraz sposobów radzenia sobie z nimi); informacje dotyczące funkcjonowania w rolach (w tym w rolach społecznych oraz w funkcjach zadaniowych); informacje dotyczące zdiagnozowania efektów terapeutycznych (ustalenie motywacji do zmiany, stopnia demoralizacji oraz potencjału i silnych stron pomocnych w zmianie). Diagnoza generuje specyficzny cel terapeutyczny oraz założenia programu korekcyjnego. *Programy* jednak w wielu przypadkach nie były opatrzone datami ich tworzenia czy uzupełniania, w kilku przypadkach nie posiadały podpisów tworzących je osób.

Dokumentacja prowadzona jest w sposób wyczerpujący i spójny ze sobą.

W placówce działa *Zespół wychowawczy*, w skład którego wchodzi wychowawcy, terapeuci oraz kierownik Świetlicy. Zespół zbiera się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na pół roku. Ze spotkań Zespołu pisane są protokoły. *Zespół wychowawczy pełni funkcję stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, nie jest jednak prowadzona dokumentacja określona w § 10 ust.1-5 rozporządzenia.*

2. Warunki stwarzane dzieciom oraz rodzaje świadczonych usług

Świetlica w ramach swoich zadań korzysta z pomocy wolontariuszy: studentów Uniwersytetu w Białymstoku, kleryków Wyższego Seminarium Duchownego, uczniów białostockich szkół średnich – w ramach umowy ze szkołą. Wolontariat obejmował pracę z dzieckiem w kontakcie indywidualnym (pomoc w odrabianiu lekcji, zajęcia wyrównawcze, zabawy w kąciakach zainteresowań), wspólne spędzanie czasu w ramach zajęć świetlicowych, pomoc w organizowaniu imprez świetlicowych (zimowisko, bal karnawałowy, walentynki, Podwieczorek Wielkanocny, Dzień Rodziny, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia), kolonii letnich, pomocy materialnej (czynny udział wolontariuszy w zbiórkach artykułów żywnościowych we współpracy z Bankiem Żywności, pomoc w zorganizowaniu kiermaszów świątecznych).

Ilm. Guls. KJ

Świetlica zapewnia jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania w niej dzieci. Ciepłe posiłki przygotowywane są w aneksie kuchennym w placówce. Dzieci otrzymują też bułki, owoce, ciastka.

W ramach realizacji programu Świetlicy prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne w dwóch grupach wiekowych w wymiarze 1,5 godziny tygodniowo. Od kwietnia 2008 do września 2009 r. zajęcia prowadzone były według autorskiego programu terapeuty „Można inaczej”. Obecnie zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone są według programu „Jestem” dla dzieci z rodzin alkoholowych. W 2008r. socjoterapią objęto 23 dzieci, w 2009r. - 30 dzieci, które miały problemy ze skuteczną komunikacją z innymi, trudności w kontrolowaniu swego zachowania, przestrzeganiu norm, bezpiecznym rozładowywaniu napięć, zachowujące się agresywnie, mające wysoki poziom lęku i niskie poczucie własnej wartości. Dzieci te doświadczają lub doświadczły w przeszłości różnych form przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinach, nadużyć seksualnych, nie miały odpowiednich wzorców i norm postępowania. Realizowany program socjoterapeutyczny wspomagał integrację uczestników grupy, zrozumienie ich własnych emocji oraz emocji innych, wspierał dzieci w rozwoju i kształtowaniu osobowości, tworząc warunki do wzajemnego poznawania się i oswojenia ze sobą poprzez zbudowanie klimatu zaufania i bezpieczeństwa w grupie.

Od września 2009r. w świetlicy odbywają się również zajęcia z Treningu Zastępowania Agresji w wymiarze 1,5 godz. tygodniowo.

Świetlica współpracuje ze szkołami podopiecznych w celu wymiany informacji o osiągnięciach i potrzebach dzieci. W ramach reedukacji i działań profilaktycznych w placówka pomaga dzieciom w odrabianiu zadań domowych. W zależności od indywidualnych potrzeb dzieci odbywają się indywidualne ćwiczenia logopedyczne oraz grupowe zajęcia z terapii logopedycznej.

Od powstania, w ramach stałych zajęć Świetlica proponuje zajęcia i kąski tematyczne:

- zajęcia sportowe oraz zabawy ruchowe – w ramach cotygodniowych zajęć w sali sportowej, wspólnych wyjść i wycieczek w plenerze, zabaw na świeżym powietrzu (spacery, plac zabaw), wycieczek rowerowych;
- kółko kulinarne
- kółko informatyczne
- zajęcia teatralne z elementami terapii logopedycznej (indywidualnej i grupowej)
- katecheza - Klub Biblijny, pogadanki liturgiczne, nauka piosenek religijnych dla dzieci przy akompaniamencie gitary i instrumentów perkusyjnych, ekspresja plastyczna w oparciu o tematykę religijną
- zajęcia plastyczne – prowadzone tematycznie w zależności od ważnych momentów w roku kalendarzowym czy życiu wychowanków.
- kącik czytelniczy – czytanie ulubionych książek, porządkowanie świetlicowej biblioteczki, wypożyczanie książek;
- kółko tańca nowoczesnego.

W ramach realizowanego programu edukacyjno-terapeutycznego organizowano zajęcia i wyjazdy kulturalno-rozrywkowe (w roku 2009):

- Bal karnawałowy (w Zespole Szkół nr 2);
- Uroczystość Trzech Króli – Msza Św., udział dzieci w liturgii;
- „Anioł z kolędą” – Magda Anioł z Zespołem – koncert w Kinie TON;
- Walentynki;
- wyjścia do muzeum (Muzeum Ikon, Muzeum Wojska, Muzeum Rzeźby A. Karnego – warsztaty cyklu „Kobierce modlitewne”, warsztaty rzeźbiarskie, Wystawa Zdobnictwa Obrzędowego – WOAK, Wystawa Kaktusów w WOAK, wystawa „Ziemia z nieba, spacer po Mapie Świata);

Świetlica

- wyjścia do kina („Załoga G”, „Opowieść wigilijna”) i teatru („Przygody Pingwinka Pik Poka”, „High School Musical”);
- Uroczysty Podwieczorek Wielkanocny – Msza Św., przedstawienie „Ręce” w wykonaniu dzieci, poczęstunek;
- warsztaty pisankarskie: zapoznanie z różnymi technikami i tradycjami ozdabiania pisanek, konkurs na najpiękniejszą pisanekę;
- udział w turnieju „Dzień tańca z Klanzą”
- wyjścia do Fikolandu;
- wycieczka do Jurajskiego Parku Dinozaurów;
- Dzień Dziecka: grillowanie, malowanie twarzy, malowanie pejzażu na dużym formacie;
- Dzień Rodziny: Msza Św., przedstawienie kabaretowe „Zielony Kapturek” w wykonaniu dzieci, rodzinne grillowanie;
- zajęcia profilaktyczne „Bezpieczna droga do szkoły” – przy współpracy z I Komisariatem Policji;
- zajęcia fotograficzne z fotografikiem G. Gilewskim;
- Andrzejki;
- Mikołajki;
- Uroczysta Wigilia: Msza Św., Jasełka, Wieczera Wigilijna.
- podwieczorki urodzinowe;
- kiermasze świąteczne;
- wyjścia na pizzę;

W 2008r. i 2009r. wychowankowie placówki skorzystali z Zimowiska w Supraślu (w ramach zimowiska w 2009r. odbyły się warsztaty ikonopisarskie w Muzeum Ikon). W sierpniu 2008r. zorganizowane zostały dwutygodniowe kolonie letnie „Wspólnie odkrywamy Mazury” – Reszel – Święta Lipka. W lipcu 2009r. zorganizowane zostały dwutygodniowe kolonie letnie w Jastarni. Wszystkie wyjazdy były kontynuacją programu terapeutyczno-edukacyjnego realizowanego w placówce.

Praca z rodzinami wychowanków w ramach pedagogizacji środowiska rodzinnego obejmowała poradnictwo i konsultacje dla rodziców, rozmowy indywidualne rodzica z wychowawcą, prowadzenie w placówce warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców, imprezy integrujące rodzinę (spotkania okolicznościowe z okazji świąt, Dnia Rodziny, Wspomnienia z wakacji), pomoc w rozwiązywaniu spraw urzędowych, wsparcie materialne, mediacje rodzinne, kontakt z kuratorami i pedagogami szkolnymi podopiecznych placówki.

W ramach pracy placówki dzieci korzystały także z dożywiania, pomocy materialnej w postaci odzieży, środków czystości, przyborów szkolnych, podręczników, mebli itp. – w zależności od możliwości placówki oraz potrzeb dzieci i ich rodzin.

Stwierdzono, iż placówka stwarza odpowiednie warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dzieci. Wysłuchiwane jest zdanie dzieci i w miarę możliwości uwzględniane wnioski we wszystkich dotyczących ich sprawach. Dzieci informowane są o podejmowanych wobec nich działaniach. Przywiązuje się dużą wagę do dbałości o poszanowanie i podtrzymywanie związków emocjonalnych wychowanków z rodzicami, rodzeństwem i z innymi osobami, zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi lub zatrudnionymi w placówce.

Na bieżąco monitorowana jest sytuacja w domach dzieci, z rodzicami prowadzone są rozmowy, w miarę potrzeb i możliwości pracownicy placówki pracują z rodzinami podopiecznych. W placówce przestrzegane są prawa dziecka.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Kierownik Placówki.

Sm. G. K.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Kierownikowi Świetlicy Socjoterapeutycznej w Białymstoku przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Kierownik Świetlicy składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

KIEROWNIK ŚWIETLICY
KIEROWNIK MISJONAREK
W BIAŁYMSTOKU, UL. STOLECZNA 5
Kuniszewska Jadwiga
s. mgr Jadwiga Kuniszewska
11.02.2010r
(data i podpis)

Podpisy kontrolujących:

1. *K. Liedke - Charlieni*
2. *Włodek Giermanin*